



## **Ställningstagande till att asylsökande ensamkommande ungdomar över 18 år får stanna i kommunen under asylprocessen**

### **Förslag till kommunstyrelsens beslut**

1. Asylsökande ensamkommande ungdomar över 18 år får stanna kvar i kommunen under asylprocessen. Beslutet omfattar inte ungdomar som över 18 år erhåller avslagsbeslut oavsett om beslutet överklagas.
2. Kommunstyrelsens beslut tidsbegränsas och omfattar ensamkommande asylsökande ungdomar som fyller 18 år till och med 2018-06-30.
3. Socialnämnden beslutar i varje enskilt ärende om boendeform och övriga insatser.
4. Omsorgsnämnden ges i uppdrag att utöka verksamhetsuppdraget till Leanlink, som avser boende och stöd för ensamkommande barn och unga, att även omfatta ensamkommande asylsökande ungdomar över 18 år under förlängningen.

### **Ärende**

Kommunstyrelsen fattade 2017-09-19 beslut att låta asylsökande ensamkommande ungdomar över 18 år att få stanna i kommunen under asylprocessen. Beslutet tidsbegränsades till och med 2018-02-28 då ett nytt ställningstagande kunde bli aktuellt. Kommunstyrelsen föreslås förlänga beslutat till och med 2018-06-30. Bakgrunden till förlängningen är att Migrationsverkets handläggningstid avseende ensamkommande barn som kom till Sverige under år 2015 och 2016 har förlängts från årsskiftet 2017/2018 till och med första kvartalet 2018. Hittills har endast 16 av 61 förväntade asylsökande ensamkommande 18-åringar hanterats enligt detta beslut och endast 18 asylsökande ensamkommande ungdomar återstår som kommer att fylla 18 år under våren 2018. En anledning till att det rör sig om ett fåtal är att besked om asyl ofta sammanfaller med 18-årsdagen eller dagarna innan, varför individen inte berörs av detta beslut. Vid att avslagsbesked så överlämnas en ensamkommande ungdom till Migrationsverket trots att hen kan vara i en överklagansprocess. Vinsterna för individen som stannar i Linköping i väntan

på besked är en sammanhållen integrations- och etableringsprocess i väntan på besked om asyl genom obruten skolgång och flytt.

Staten betalade under december 2017 ut ca 4,9 mnkr till Linköpings kommun, vilket utgår från andelen asylsökande ensamkommande ungdomar som fyllde 18 år under perioden 2017-07-01 till och med 2017-12-31. Vid tidpunkten för tidigare beslut rörde det sig i Linköpings fall om 61 ensamkommande ungdomar som skulle fylla 18 år under hösten 2017.

Under våren 2018 kommer ca 2,4 mnkr betalas ut till Linköpings kommun för antalet ensamkommande asylsökande ungdomar som fyller 18 år till och med 2018-06-30. Vid tidpunkt för detta beslut rör det sig om 18 asylsökande ensamkommande ungdomar som förväntas fylla 18 år under våren, d v s t o m 2018-06-30.

Kommunstyrelsen föreslås förlänga beslutet att asylsökande ensamkommande över 18 år får stanna kvar i kommunen till och med 2018-06-30.

---

\_\_\_\_\_

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, ställningstagande till att asylsökande ensamkommande ungdomar över 18 år får stanna i kommunen.docx

## Bakgrund

Regeringen fattade under hösten 2017 beslut om det ”tillfälliga kommunbidraget” som syftade till att möjliggöra för 18-åringar i asylprocess att få stanna i kommunerna. Dessa medel var avsedda för en ettårsperiod.

Den 19 september 2017 fattade kommunstyrelsen beslut om att alla asylsökande ensamkommande ungdomar som fyller 18-år till och med 2017-02-28 skulle få stanna i kommunen, oavsett om de har blivit åldersuppskrivna eller ej, så länge de inte har fått ett negativt besked på sin asylansökan. Detta beslut tidsbegränsades för att Migrationsverkets handläggningstid förutspåddes vara klart vid årsskiftet 2017/2018.

För Linköpings del har antalet ensamkommande barn sjunkit väsentligt under 2017. Den 1 juli fanns 311 ensamkommande barn i kommunen varav 204 i asylprocess av vilka ca 100 förväntades fylla 18 år inom närmsta året. I januari 2018 fanns 218 ensamkommande barn kvar i kommunen varav 89 i asylprocess och av vilka 18 fyller 18 år under våren 2018 (till och med 2018-06-30). Sedan beslutet fattades i kommunstyrelsen har 16 ensamkommande 18-åringar handlagts enligt beslutet. Övriga ca 65 ungdomar av de beräknade ca 100 18-åringarna har fått besked före eller samma dag som sin 18-årsdag. Av de 16 ensamkommande asylsökande 18-åringar som fått stanna i kommunen enligt kommunstyrelsens beslut har 10 fått avslag och överlämnats till Migrationsverket och sex väntar fortfarande på besked om bifall eller avslag på sin asylansökan. Migrationsverket beräknar vara klar med handläggningen av samtliga asylärenden inkomna under år 2015 och 2016 första kvartalet 2018. Tidigare prognos var att all handläggning skulle vara klar till årsskiftet 2017/2018.

För de 18-åringar som hittills har fått stanna i kommunen så har tiden de stannat i kommunen i väntan på ett besked på sin asylansökan varierat mellan 4 till 60 dygn. Totalt rör det sig om 16 individer och totalt vid mätpunkt (2018-01-16) 746 dygn. Den genomsnittliga väntetiden för dessa blir 46 dygn/ person.

Kommunstyrelsens beslut har omfattat de som ännu inte har fått något besked på sin asylansökan. Vid ett avslagsbesked lämnas dessa 18-åringar till Migrationsverket oavsett överklagansprocess eller inte. En överklagansprocess kan många gånger löpa i flera år, men är sällan avgjord inom ramen för ett år, vilket det ”tillfälliga kommunbidraget” var avsett till.

Avgränsningen av målgrupp för detta beslut baseras på en sammanhållen etablerings- och integrationsprocess för den asylsökande ensamkommande ungdomen. Beslutet om att låta asylsökande ensamkommande 18-åringar skulle få stanna i kommunens mottagande och i skolan för att slippa bryta skolgång och flytta till en annan kommun var under förutsättning att det fortfarande var öppet huruvida ungdomen skulle kunna få ett positivt besked

(bifall) på sin asylansökan. Resonemang har förts med Migrationsverket på en generell nivå med beskedet att endast i snitt 5 % av de som överklagar sitt avslagsbesked erhåller ändrat/positivt besked.

Migrationsverkets jurist Anna Lindblad redogjorde på SKLs webbkonferens "Ensamkommande barn och unga- hur klarar vi uppdraget" den 18/1 2018 att endast ca 6% av alla afghaner som är 18-år fyllda vid beslut får bifall på sin asylansökan. Detta är mycket färre än beräknat, vilket gör att det står fler tomma platser i kommunens mottagande än beräknat då merparten av de fyllda 18-åringarna i Linköpings kommun är från Afghanistan. Planeringen för avveckling av platser sker kontinuerligt.

Det finns en osäker bild av hur många ensamkommande med avslagsbesked som avstår från anvisat boende av Migrationsverket. Dessa ungdomar kan bo inneboende alternativt vara bostadslösa. Svårigheten i detta är dock att asylsökande över 18 år samt unga vuxna med avslagsbesked rent juridiskt är Migrationsverkets ansvar så länge de inte har omfattande vårdbehov enligt LVU eller motsvarande enligt SoL. Socialtjänsten har alltså svårt att agera i fallet hemlösa ensamkommande 18-åringar, så länge inte samtliga möjligheter är uttömda i det enskilda fallet. Då Migrationsverket hänvisar till ett boende (asylboende) så finns ett alternativ till boende att tillgå för dylik ungdom varför socialtjänsten inte kan agera i strid med en annan myndighets beslut och inte har någon grund på vilken den kan fatta ett beslut om bistånd.

### **Ekonomiska konsekvenser**

De ekonomiska konsekvenserna av beslutet 2017-09-19 har blivit betydligt mindre än beräknat då merparten av 18-åringarna har handlagts av Migrationsverket innan eller i anslutning till 18-årsdagen.

Hösten 2017 (2017-07-01 – 2017-12-31)

#### ***Kostnader:***

Endast 16 personer har hanterats enligt tidigare beslut. Avvecklingen av två HVB-hem för ensamkommande barn och unga sköts på framtiden för att boende skulle finnas till ca ytterligare 20 ungdomar än tidigare planerat. De ungdomar som har handlagts enligt beslutet har varit i kommunen kortare tid än beräknat och alla som har fått besked har fått negativa besked på sin asylansökan. Det innebär att mottagandet stått med tomma platser i boendena förutom under november månad, då en brand inträffade på ett HVB-hem samtidigt som de också kom några nya ensamkommande barn och unga till kommunen. Störst andel tomma platser uppvisade december månad då 15 platser stod tomma.

Kostnaden för 15 tomplatser i HVB-hem under 1 månad är **ca 560 tkr**. Vidare genererar de 16 ungdomar som har fyllt 18 år under hösten och som har spenderat 4-60 dygn i mottagandet en kostnad om **ca 750 tkr**, om man ser till en genomsnittlig kostnad om 1000kr/ dygn oavsett boendeform.

Förutom boendekostnader tillkommer en handläggningskostnad på **ca 250 tkr** för handläggning och beslut av insatser på socialförvaltningen.

**Totalt** har kostnaderna för mottagandet för avsedd målgrupp uppgått till **ca 1,6 mnkr** mellan 2017-09-19 t o m 2018-01-16.

### ***Intäkter***

I december 2017 erhöll Linköpings kommun **ca 4,9 mnkr** från staten i form av det ”tillfälliga kommunbidraget” för att stödja kommunen som vill låta ungdomar som rotat sig i kommunen bo kvar.

Våren 2018 (2018-01-01 – 2018-06-30)

### ***Kostnader - prognos***

Under våren 2018 är det 18 asylsökande ensamkommande ungdomar som fyller 18 år. Om dessa 18 samt de sex som redan väntar i kommunen sedan tidigare skulle bo i mottagandet i 50 dygn vardera om en genomsnittlig kostnad till 1000kr/ dygnet så skulle det generera en kostnad på **ca 1,2 mnkr**.

Förutom boendekostnader tillkommer även här en handläggningskostnad på **ca 250 tkr** för handläggning och beslut av insatser på socialförvaltningen.

**Totalt** förväntas kostnaderna för mottagandet för avsedd målgrupp uppgå till **ca 1,5 mnkr**.

### ***Intäkter***

Under våren 2018 kommer Linköpings kommun att erhålla **ca 2,4 mnkr** från staten i form av det ”tillfälliga kommunbidraget” för att stödja kommuner som vill låta ungdomar som rotat sig i kommunen få bo kvar.

### **Kommunala mål**

Detta beslut berör målet En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor, då det syftar till en sammanhållen etablerings- och integrationsprocess för dem som är på väg att fylla 18 år till dess att de nås av besked på sin asylansökan. Detta för att slippa byta skola och flytta från kommunen och då riskera behöva börja om på nytt någon annanstans och tappa tid och energi.

### **Jämställdhet**

Detta beslut rör fler unga killar/ män än tjejer/ kvinnor då det är fler ensamkommande unga vuxna som är män än kvinnor.

### **Samråd**

Samråd har skett med avdelningschef på socialförvaltningen som samtycker till förslaget.

### **Uppföljning och utvärdering**

Uppföljning sker kontinuerligt.

### **Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet**

Ej påkallat.

Kommunledningsförvaltningen

Omsorgskontoret

Paul Håkansson

Linda Ljungqvist

Beslutet skickas till:  
Socialnämnden  
Utförarnämnden